

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 216/09-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. júna 2009 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. Ing. K. M., K., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7 S 78/2007 zo 4. marca 2009 a postupom Daňového úradu K. a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. Ing. K. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. júna 2009 doručená sťažnosť JUDr. Ing. K. M., K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 7 S 78/2007 zo 4. marca 2009 a postupom Daňového úradu K. (ďalej aj „daňový úrad“ alebo aj „správca dane“).

Zo sťažnosti a z pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 20. až 22. decembra 2006 správcovi dane 24 podaní. Prípisom správcu dane sp. zn. 709/230/6651/07/ZIM

z 19. februára 2007 bolo sťažovateľovi oznámené, že vzhľadom na osobitnú povahu prípadov požiadal v zmysle ustanovenia § 30a ods. 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správe daní“) o predĺženie lehoty na rozhodnutie nadriadený orgán, pričom však neuviedol, dokedy lehotu na rozhodnutie nadriadený orgán predĺžil. Sťažovateľ podal proti tomuto postupu námietku z 5. marca 2007 a 7. marca 2007 zaslal správcovi dane sťažnosť na nesprávny a nezákonný postup spočívajúci v nerešpektovaní procesného postupu pri dodržiavaní povinnosti zachovávanía zákonných procesných lehôt na rozhodnutie. Túto sťažnosť správca dane postúpil oddeleniu petícií a sťažností Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky (ďalej len „daňové riaditeľstvo“). Správca dane sťažovateľovi v 17 prípisoch doručených 19. marca 2007 oznámil, že nebude o veci rozhodovať. Sťažovateľ reagoval na jeho oznámenie podaním žiadosti „o vydanie rozhodnutí a dodržanie zákonnej procesnej lehoty na vydanie rozhodnutí a odstránenie nečinnosti správcu dane – DÚ K.“, ktorou sa domáhal, aby správca dane rozhodol v 18 začatých konaniach a nevybavil ich odpoveďou, resp. postúpením veci nadriadenému orgánu.

Prípisom daňového riaditeľstva sp. zn. I/132/1951-45197/07/Str. zo 6. júna 2007 bolo sťažovateľovi oznámené, že jeho sťažnosť z marca 2007 je neopodstatnená, pretože správca dane včas požiadal nadriadený orgán o predĺženie lehoty na rozhodnutie vo všetkých 24 začatých konaniach. Neuvedenie času predĺženia lehoty nemožno považovať za porušenie zákona. Dňa 22. februára 2007 doručil sťažovateľ daňovému riaditeľstvu podanie označené ako „*Sťažnosť – nerešpektovanie povinností rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb rozhodnutím zo dňa 16. 3. 2007*“. Dňa 27. apríla 2007 podal sťažovateľ námietky proti postupu zamestnanca správcu dane Ing. V. P., námestníka daňového riaditeľstva, pri rozhodovaní o námietke proti postupu zamestnanca správcu dane. Prípisom nového správcu dane Daňového úradu K. sp. zn. 695/321/31918/2007/Šál zo 17. apríla 2007 bolo sťažovateľovi oznámené, že predchádzajúci správca dane nemôže vydať žiadne rozhodnutie. Z prípisu daňového riaditeľstva sp. zn. I/223/3969-43993/2007/991545-r z 1. júna 2007 vyplýva, že neoznámenie skutočnosti, o koľko bola lehota na rozhodnutie predĺžená, nie je porušením zákona. Zároveň bolo potvrdené, že lehoty na rozhodnutie vo všetkých 24 začatých konaniach boli nadriadeným orgánom predĺžené. Ďalšie

sťažovateľovo podanie z 22. mája 2007, v ktorom namietal porušenie povinnosti správcu dane rozhodnúť v 24 začatých konaniach, bolo sťažovateľovi vrátené z dôvodu, že sťažnosť podal súdny exekútor, ktorého treba považovať za orgán verejnej správy. Z prípisu daňového riaditeľstva sp. zn. I/132/5172-41745/07/Fabi zo 14. júna 2007 sa sťažovateľ po prvýkrát dozvedel, že vo všetkých podaniach bola lehota predĺžená ešte 15. marca 2007, avšak napriek tomu v 18 začatých konaniach dodnes nebola lehota splnená. Rozhodnutím daňového riaditeľstva sp. zn. VI/230/64/697/2007 z 28. februára 2007 bola delegovaná miestna príslušnosť sťažovateľa z Daňového úradu K. na Daňový úrad K.

Dňa 8. augusta 2007 podal sťažovateľ krajskému súdu žalobu o začatie konania proti nečinnosti orgánu verejnej správy. Krajský súd uznesením sp. zn. 7 S 78/2007 zo 4. marca 2009 doručeným sťažovateľovi 1. apríla 2009 žalobu zamietol a sťažovateľovi nepriznal právo na náhradu trov konania. Podľa názoru sťažovateľa zamietnutím žaloby došlo k porušeniu jeho základného práva.

Sťažovateľ tvrdí, že správca dane je v daňovom konaní, ktoré začalo doručením jeho podania, nečinný a odmieta vydať rozhodnutie. Spôsob vybavenia jeho sťažností svedčí o snahe správcu dane, ako aj jemu nadriadeného orgánu vyhnúť sa povinnosti rozhodnúť v začatých daňových konaniach. Nemožno súhlasiť s názorom vysloveným v uznesení krajského súdu, podľa ktorého začatie konania v zmysle § 20 ods. 1 zákona o správe daní je podmienené kvalifikovaným podnetom schopným vyvolať účinky začatia daňového konania, pričom nie každé podanie daňového subjektu je spôsobilé na začatie daňového konania. Tento záver krajského súdu je v rozpore s ustanovením § 20 zákona o správe daní, podľa ktorého je konanie začaté dňom, keď sa podanie daňového subjektu doručilo orgánu príslušnému konať vo veci.

Sťažovateľ preto žiada, aby ústavný súd nálezom rozhodol, že uznesením krajského súdu sp. zn. 7 S 78/2007 zo 4. marca 2009 a postupom daňového úradu bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, aby zrušil uznesenie krajského súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Súčasne žiada, aby ústavný súd zakázal krajskému súdu a daňovému úradu pokračovať v porušovaní jeho práva. Sťažovateľ si napokon uplatnil aj nárok na náhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

1. Podľa znenia petitu sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj postupom daňového úradu, ktorý má spočívať v jeho nečinnosti v bližšie neoznačenom daňovom konaní. Vzhľadom na princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd, ktorý je vyjadrený v čl. 127 ods. 1

ústavy, ústavný súd konštatuje, že nemá právomoc preskúmavať napadnutý postup daňového úradu, pretože zákon poskytoval sťažovateľovi účinný prostriedok nápravy proti nečinnosti orgánu verejnej správy. Tento sťažovateľ aj využil, keď podal návrh na začatie konania, o ktorom krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 7 S 78/2007 rozhodol uznesením zo 4. marca 2009 tak, že návrh zamietol. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. Pokiaľ ide o napadnuté uznesenie krajského súdu sp. zn. 7 S 78/2007 zo 4. marca 2009, sťažovateľ vidí porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v tom, že mu krajský súd neposkytol ochranu pred nečinnosťou daňového úradu, ktorý v začatom daňovom konaní odmieta v rozpore so zákonom o správe daní vydať rozhodnutie.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 199/02, III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06).

V napadnutom uznesení krajský súd svoje rozhodnutie o zamietnutí žaloby sťažovateľa odôvodnil takto:

„Podaným návrhom navrhovateľ žiadal súd, aby rozhodol vo veci nečinnosti orgánu verejnej správy a uložil povinnosť Daňovému úradu K. vo veci podania navrhovateľa doručeného dňa 22. 12. 2006 Daňovému úradu K., vo veci jeho návrhu na zastavenie nezákonne začatého daňového konania (vyrubovacieho konania) podľa ust. § 25 ods. 1 písm. c) zákona č. 511/1992 Zb. za mesiac december 2000, rozhodnúť v lehote dvoch mesiacov od doručenia uznesenia súdu. ...

Navrhovateľ v čl. II návrhu o konanie proti nečinnosti správcu dane odcitoval zákonné ustanovenia §§ 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 20, 30a ods. 1, 2, 48 ods. 1 zák. č. 511/1992 Zb.

Tvrdil, že sú splnené podmienky pre vydanie rozhodnutia podľa ust. § 250t ods. 1 a nasl. O. s. p., správca dane je v daňovom konaní nečinný a odmieta vydať rozhodnutie. Navrhovateľ vyčerpал prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis. ...

Správny súd na základe návrhu, ktorým sa navrhovateľ domáha preskúmania nečinnosti orgánu verejnej správy, preskúmava zákonnosť postupu správneho orgánu, t. j. skúma, či jeho činnosť, ktorou realizuje svoju právomoc vymedzenú osobitnými zákonmi, je alebo nie je v súlade s týmito zákonmi. Pri preskúmaní zákonnosti činnosti správneho orgánu súd skúma, či správny orgán vykonal zákonom predpísané úkony, alebo ich opomenul, resp. odmietol vykonať, prípadne, či nevykonal chybný úkon.

Predpokladom úspešnosti takého návrhu je, aby vykonanie úkonov v správnom konaní, ktorých sa dožaduje navrhovateľ, určili príslušné procesné, ale aj hmotnoprávne normy.

Z obsahu prejednávanej veci súd mal za preukázané, že takmer vo všetkých podaniach navrhovateľa došlo tak k procesným ako aj hmotnoprávnym námietkam, o ktorých správca dane priebežne vydával rozhodnutia a ktoré boli súčasne aj predmetom prieskumu na odvolacom súde, napr. rozhodnutia 6 S 79/2007, 6 S 85/2007, 6 S 86/2007, 6 S 87/2007, 6 S 88/2007, 6 S 89/2007, 6 S 91/2007, 6 S 92/2007, 6 S 93/2007, 7 S 71/2007 a i.

K podanému návrhu navrhovateľa, aby sa zastavilo nezákonne začaté daňové konanie, bolo odpovedané listom č. 709/320/8579/2007, s poukazom na ust. § 25 ods. 1 písm. c) zák. č. 511/1992 Zb. Za zdaňovacie obdobie december 2000 bolo vyrubovacie konanie ukončené vydaním platobného výmeru č. 709/230/36934/06ZIM zo dňa 3. 11. 2006.

Vzhľadom na ukončené daňové konania, súd súčasne poukazuje na rozhodnutia NS SR č. sp. 1 SžKS/61/2005 zo dňa 24. 9. 2008, z ktorého vyplýva, že súdny exekútor má byť subjektom dane z pridanej hodnoty v súlade so Šiestou smernicou a § 3 ods. 1, 2 zák. č. 222/2004 Z. z. a pokiaľ išlo o začiatok a koniec daňového konania, tento právny názor už bol ustálený v rozhodnutí NS SR sp. zn. 3 Sžf 9/2007 zo dňa 19. 4. 2007.

Vzhľadom na vyššie uvedené, navrhovateľ v návrhu na konanie proti nečinnosti odporcu ničím nepreukázal, že by odporca na základe ním navrhovaných podnetov (sťažností, opravných prostriedkov, námietok a i.) bol v konaní nečinný, v podstatných častiach namietaných právnych skutočností už bolo doposiaľ právoplatne rozhodnuté.“

Podľa názoru ústavného súdu krajský súd preskúmal zákonu zodpovedajúcim spôsobom sťažovateľom napadnutý postup daňového úradu. V odôvodnení rozhodnutia stručne, ale zrozumiteľne opísal zistený skutkový stav, z ktorého vyplýva, že sa sťažovateľ podaním doručeným 22. decembra 2006 domáhal vydania rozhodnutia vo veci jeho návrhu na zastavenie nezákonne začatého daňového konania (vyrubovacieho konania) za mesiac december 2000. Toto vyrubovacie konanie bolo skončené vydaním platobného výmeru z 3. novembra 2006. Rozhodnutie správcu dane bolo preskúmané aj v súdnom konaní.

Ústavný súd na základe odôvodnenia uvedeného uznesenia dospel k záveru, že sťažovateľ v súdnom konaní dostal odpoveď na otázky, ktoré boli relevantné na rozhodnutie o jeho návrhu. K porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy by došlo vtedy, pokiaľ by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne a pokiaľ by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu (žalobe) fyzickej osoby alebo právnickej osoby (I. ÚS 225/05). Odmietnutie žaloby proti nečinnosti správneho orgánu samo osebe nemožno považovať za odmietnutie spravodlivosti. Ústavný súd už pri svojej rozhodovacej činnosti v tejto súvislosti vyslovil, že právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nezahŕňa v sebe záruku úspechu v konaní. Ak sa konanie pred všeobecným súdom neskončí podľa predstáv účastníka konania, táto okolnosť sama osebe nie je právnym základom pre namietnutie porušenia tohto ústavného práva ústavnou sťažnosťou (mutatis mutandis II. ÚS 3/97). S ohľadom na tieto skutočnosti ústavný súd považuje napadnuté uznesenie krajského súdu z ústavného hľadiska za akceptovateľné, a preto neprichádza ani do úvahy, aby ho mohol po prijatí návrhu na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie označeného základného práva sťažovateľa, a preto bolo potrebné v tejto časti odmietnuť jeho sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júna 2009